

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Terezy Matuškové v právní věci

žalobce: **Ing. J. L.**
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlem Nádeníčkem, advokátem
sídlem Brno, Průchodní 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Brno, Žerotínovo nám. 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, č. j. JMK 128726/2023, sp. zn. S-JMK 116441/2023 OSPŽ/DK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, Živnostenského úřadu města Brna ze dne 30. 6. 2023. Tímto rozhodnutím živnostenský úřad podle § 58 odst. 1 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zrušil žalobci živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, neboť žalobce nesplňuje podmínku bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Byl totiž pravomocně odsouzen za zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, který žalobce podle živnostenského úřadu spáchal úmyslně a v souvislosti s podnikáním.

II. Žaloba

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. V ní namítá, že vydané rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nesprávná skutková zjištění týkající se souvislosti spáchaného trestného činu s podnikáním, pro nesprávné posouzení zákonnosti užití informací z trestního spisu pro činění skutkových zjištění a pro rozpor se zásadou proporcionality a práva na podnikání a zajištění si prostředků na důstojné živobytí.
3. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný uvádí, že žalobce vyšel z naprosto shodné argumentační základny jako ve správním řízení. Námitky žalobce přitom byly v celém průběhu řízení důkladně vypořádány a jsou obsahem napadených rozhodnutí. Dle žalovaného není účelem vyjádření opakovat skutečnosti obsažené v napadených rozhodnutích, a proto na ně plně odkazuje.
5. Žalovaný proto navrhuje, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

6. Krajský soud v Brně o žalobě již rozhodoval. Rozsudkem ze dne 25. 3. 2025 napadené rozhodnutí zrušil. Dospěl totiž k závěru, že pokud správní orgány dovodily, že povaha a obsah trestné činnosti žalobce odpovídají definičním znakům podnikání podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, měly se zabývat tím, zda jsou všechny znaky podnikání podle tohoto ustanovení splněny. To však nečinily, neboť nebylo prokázáno, že žalobce trestným jednáním dosahoval zisku, že by jej jednání živilo či že se vůbec zisku dosáhnout pokoušel. Napadené ani prvostupňové rozhodnutí se podle názoru vyjádřeného ve zrušeném rozsudku vůbec nezabývají tím, zda žalobce záměr dosáhnout zisku skutečně měl. Z trestního rozsudku přitom vyplývá, že žalobce v několika případech léky poskytnul zdarma či výměnou za láhev vína. Ohledně případů, kdy žalobce léky prodal, pak není zřejmé, jakým způsobem a za jakou cenu žalobce léky obdržel. Z trestního rozsudku rovněž neplyne, jaký byl poměr mezi případy, kdy žalobce léky daroval, a kdy léky prodal. Dostupné informace tedy nevylučují možnost, že žalobce léky prodával bez účelu dosáhnout zisku – jaká byla motivace žalobce tedy není ze samotného trestního rozsudku zřejmé. Závěr správních orgánů, že obsah trestné činnosti odpovídá obsahové náplni živnosti volné nejméně v jejím oboru č. 48 a dotýká se tak základních principů činnosti podnikatelů

(vytváření smluvních vztahů s klienty/zákazníky) tak není založen na dostatečně zjištěném skutkovém stavu.

7. Tento rozsudek však neobstál před Nejvyšším správním soudem, kam se obrátil s kasační stížností žalovaný. Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil (rozsudkem ze dne 22. 12. 2025, č.j. 8 As 77/2025-32). Měl totiž za to, že výrok trestního rozsudku poskytuje „dostatečnou oporu pro závěr správních orgánů, že žalobce poskytoval léky jiným osobám se záměrem dosáhnout zisku. Je zcela zjevné, že pravidelně léky poskytoval za úplatu (2 000 Kč, 300 až 500 Kč, resp. 10 000 Kč za jedno balení). Není přitom podstatné, že někdy léky poskytoval též zdarma nebo výměnou za víno. Cíl žalobce léky zpeněžit je z výroku trestního rozsudku zřejmý. NSS se pak shoduje se stěžovatelem, že je obecně známou skutečností, že prodává-li někdo něco za peníze, činí tak v naprosté většině případů s úmyslem dosáhnout zisku. Povinností správních orgánů v řízení vedeném z moci úřední je zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu) a i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 správního řádu). To však neznamená, že by správní orgán měl za účastníka řízení domýšlet veškerá možná i nemožná tvrzení a vypořádávat se s nimi. Pokud správní orgány na základě trestního rozsudku ve spojení s běžnou lidskou zkušeností (obecně známou skutečností ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu) dospěly k závěru, že žalobce léky prodával s úmyslem dosáhnout zisk a žalobce proti těmto závěrům nepostavil žádné přesvědčivé tvrzení podpořené rozumnými důkazy, naplnily správní orgány dostatečně svou povinnost zjistit skutkový stav“.
8. Krajský soud tedy napadené rozhodnutí přezkoumal znovu, v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /„s. ř. s.“/) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) byl při tom vázán závěry obsaženými ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu.
9. Podle § 6 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona je všeobecnou podmínkou provozování živnosti fyzickými osobami bezúhonnost.
10. Podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona se za bezúhonnou pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.
11. Podle § 6 odst. 4 věty první a druhé živnostenského zákona je pro účely posouzení bezúhonnosti živnostenský úřad oprávněn vyžádat si od soudu opis pravomocného rozhodnutí. Pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, je živnostenský úřad oprávněn nahlížet do těch částí trestního spisu, které tyto skutečnosti obsahují.
12. Podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona zruší živnostenský úřad živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínky podle § 6 odst. 1 písm. a) nebo b).
13. Ztráta bezúhonnosti (ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona) je obligatorním důvodem pro zrušení nebo nepřiznání (odepření) vzniku živnostenského oprávnění. Smyslem institutu bezúhonnosti je ochrana nejen zájmů třetích osob, nýbrž také ochrana zájmů společnosti. Ztráta bezúhonnosti a na to navazující zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 1 živnostenského zákona či navazující rozhodnutí o tom, že nebyly splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění podle § 47 odst. 6 živnostenského zákona, je „pouze“ obligatorním následkem pravomocného odsouzení, a nejde tak o porušení zásady

ne bis in idem (srov. také bod 22. rozsudku Nejvyššího správního soudu /dále jen „NSS“/ ze dne 23. 5. 2019, č. j. 7 As 146/2018 – 18). Pozbytí bezúhonnosti v přímé souvislosti s odsouzením za trestný čin a s tím spojená ztráta živnostenského oprávnění či nemožnost jej získat tedy nemá sankční charakter ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (mutatis mutandis rovněž bod 16. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č.j. 5 As 246/2012 – 15).

14. V případě žalobce byl trestní rozsudek (Městského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2023, č. j. 11 T 29/2023 – 198) vydán na základě dohody o vině a trestu a vyplynulo z něj, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Zločin žalobce spáchal tak, že nejméně od ledna 2016 do 26. 9. 2022 na různých místech, bez patřičného oprávnění poskytoval po předchozí telefonické domluvě dalším osobám léky obsahující omamné a psychotropní látky vázané na lékařský předpis, aniž by mu odběratelé předložili či měli vystavený k tomuto odběru lékařský recept v jakékoliv formě, a to konkrétně:
- I. H. nejméně od ledna 2016 do 11. 10. 2021 poskytoval zdarma či za úhradu v ceně 2 000 Kč za jedno balení přibližně dvakrát měsíčně vždy 3 až 10 balení léku Zolpidox, obsahující účinnou látku zolpidemi tartras – zolpidem balení po 100 ks tablet většinou za cenu 2 000 Kč za jedno balení,
  - S. P., nejméně od června 2022 do 26. 9. 2022 poskytl v několika přesně nezjištěných 4 až 5 případech vždy většinou 4 balení léku Stilnox obsahující účinnou látku zolpidemi tartras – zolpidem za 300 až 500 Kč za jedno balení nebo výměnou za víno a ve stejném období celkem nejméně 3 balení léku Neurol obsahující účinnou látku alprazolam a nejméně 3 balení léku Lexaurin obsahující účinnou látku bromazepan a dne 26. 9. 2022 v Brně u obchodu Makro na ulici Kaštanova předal P. v papírové krabici 10 balení léku Stilnox 10 mg obsahující 14 tablet v jednom balení s účinnou látkou zolpidemi tartras – zolpidem,
  - B. Ch. poskytl nejméně v jednom případě v přesně nezjištěné době cca před dvěma až třemi lety jedno balení léku Adipex Retard obsahující 100 tablet s účinnou látkou fentermin, za který zaplatila 10 000 Kč bezhotovostně na jeho bankovní účet.

Tedy neoprávněně prodal jinému psychotropní látku a čin spáchal ve značném rozsahu.

15. Z rozsudku je patrné, že k daném jednání došlo v období od měsíce ledna 2016 do 26. 9. 2022. Od 30. 9. 2020 byl žalobce držitelem živnostenského oprávnění pro živnost volnou Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (obory činností – 47. Zprostředkování obchodu a služeb a 48. Velkoobchod a maloobchod a od konce června 2023 obory 60. Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a 61. Projektování pozemkových úprav).
16. V posuzovaném případě je nesporné, že trestní soud žalobce pravomocně uznal vinným ze spáchání úmyslného trestného činu (ostatně toto žalobce ani nezpochybňuje). Je tedy zřejmé, že formální podmínka aplikace § 6 odst. 2 živnostenského zákona – existence pravomocného rozsudku odsuzujícího za spáchání úmyslného trestného činu – byla naplněna.
17. Dále tak bylo třeba posoudit, zda byla naplněna i materiální podmínka, tj. zjistit, zda trestný čin byl spáchán v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání, k němuž žalobce disponuje živnostenským oprávněním.

18. Judikatura NSS tento neurčitý pojem vyložila na základě teleologického výkladu plynoucího ze závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08. Zde se Ústavní soud zabýval ústavností části předchozí úpravy účinné do 31. 7. 2010, a dospěl k závěru, že § 6 odst. 2 písm. a) živnostenského zákona, ve znění zákona č. 167/2004 Sb., byl v rozporu s čl. 26 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud v uvedeném nálezu obecně konstatoval, že *„[s]myslem a účelem podmínky bezúhonnosti, omezující základní právo na podnikání, je ochrana základních práv a svobod třetích osob, jež by mohla být podnikáním provozovaným v rozporu s právem a dobrými mravy dotčena“*.
19. NSS vycházel z uvedených hledisek a vyložil podmínku „souvislosti s podnikáním“ tak, že je třeba vždy vážit, zda skutková podstata trestného činu spáchaného úmyslně souvisí s aprobovanou činností konkrétní podnikatelské osoby. Tuto souvislost je třeba vždy patřičně odůvodnit stejně jako naplnění smyslu a účelu podmínky bezúhonnosti po zvážení proporcionality takového řešení v daném případě (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 69/2008-50).
20. Obdobně na danou otázku nahlížel NSS v rozsudcích ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 As 47/2011-84, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36. V naposled citovaném rozsudku mj. uvedl, že *„[j]e proto nutno posoudit, zda spáchaný úmyslný trestný čin [...] souvisí s podnikáním stěžovatele. Tuto úvahu je nutno učinit právě s ohledem na smysl a účel podmínky bezúhonnosti omezující základní právo podnikat.“* ... .. *„[h]lediskem posuzování musí vždy být to, zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní aprobované činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění. Nejvyšší správní soud tím nezpochybňuje názor stěžovatele, vyjádřený v kasační stížnosti, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoliv podnikatelskou činností. Tato souvislost by však musela být ve všech takových případech odůvodněna vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti. Výklad podmínky bezúhonnosti, dle kterého trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby je automaticky důvodem pro zrušení všech jejích živnostenských oprávnění, neúměrně zasahuje do základního práva podnikat a je tak v rozporu s ústavou“*.
21. Z citovaných závěrů vyplývá, že správní orgány jsou v rámci posouzení ztráty bezúhonnosti povinny vždy posuzovat souvislost úmyslné trestné činnosti s konkrétní aprobovanou činností dotčeného podnikatele. NSS současně připustil, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoli podnikatelskou činností, ovšem i v těchto případech je třeba tuto souvislost řádně odůvodnit ve vztahu ke každé jednotlivé posuzované podnikatelské činnosti (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018-26).
22. Živnostenské oprávnění k výkonu živnosti volné opravňuje žalobce k výkonu všech činností uvedených v příloze č. 4 k uvedenému zákonu (s určitými výjimkami), nikoli pouze k výše uvedeným oborům činnosti, které měl ve výpisu živnostenského rejstříku. Živnostenský zákon potom neumožňuje zrušit pouze část živnostenského oprávnění ve smyslu jednotlivých oborů činnosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 43 A 9/2022-31; obdobně rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 3. 2023, č. j. 16 A 54/2021-126).

23. Podle správních orgánů spáchal žalobce trestný čin, jehož podstatou bylo pořízování, nakládání a distribuce léků bez příslušných dokladů – oprávnění a lékařských receptů – tato činnost svým obsahem odpovídala obsahové náplni volné živnosti žalobce Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, neboť se jedná o obchodní činnost. Jednotlivé zapsané obory jsou nerozhodné.
24. Žalobce vymezil v řízení před zdejším soudem tři okruhy žalobních námitek – 1) nezákonné použití informací z trestního spisu, 2) nesprávná skutková zjištění týkající se souvislosti spáchaného trestného činu s podnikáním, 3) rozpor se zásadou proporcionality a práva na podnikání.
25. Námitka nezákonného použití informací z trestního spisu důvodná není. Samotné správní orgány na několika místech svých rozhodnutí uvádějí, že při rozhodování vycházely toliko z informací obsažených v trestním rozsudku, viz např. „*Živnostenský úřad dospěl k závěru, že všechny podstatné okolnosti případu jsou uvedeny ve výroku rozsudku, z něhož v řízení o zrušení živnostenského oprávnění vycházel a z nahlédnutí do spisu pořídil pouze úřední záznam.*“ či „*Samotný rozsudek, z něhož vycházel, je dostatečný k závěru o ztrátě bezúhonnosti podnikatele.*“ Odůvodnění napadeného rozhodnutí tomu odpovídá. Je sice pravdou, že živnostenský úřad nahlédl do trestního spisu (a vyhotovil o tom úřední záznam), nicméně správní orgány žádné informace z trestního spisu (mimo trestní rozsudek) při svém rozhodování nepoužily. Jelikož informace z trestního spisu nebyly vůbec použity, nemohly být použity nezákonně.
26. Pokud jde o námitku, že nebyla prokázána souvislost žalobcovy trestné činnosti s podnikáním, tak ani ta není důvodná.
27. Podle § 420 občanského zákoníku „*ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*“
28. Žalobce namítal, že nebylo prokázáno, jakým způsobem léky získával a nebylo prokázáno, že žalobce dosahoval zisku nebo se o to alespoň pokoušel. Těmito námitkami se ale zabýval NSS ve zrušujícím rozsudku, kde uvedl, že trestní rozsudek poskytuje dostatečnou oporu pro závěr správních orgánů, že žalobce poskytoval léky jiným osobám se záměrem dosáhnout zisku. „*K závěru, že žalobce jednal se záměrem dosáhnout zisku, dospěl již živnostenský úřad v prvostupňovém rozhodnutí (viz str. 5, odst. 2). Proti tomu žalobce v odvolání namítal, že výrok trestního rozsudku neobsahuje žádná zjištění, o která by tento závěr bylo možno opřít. Současně žalobce namítal, že správní orgány nevyvrátily alternativní skutkový děj spočívající v tom, že žalobce léky mohl poskytovat pouze za „nákladové“ ceny, tzn. z činnosti neměl zisk. Jiné vysvětlení skutečnosti zjevně vyplývající z trestního rozsudku, tedy že léky prodával za peníze s úmyslem dosáhnout zisku, žalobce neposkytl (a to ani následně v žalobě či ve vyjádření ke kasační stížnosti, kde pouze obecně tvrdil, že trestná činnost nemusí být páchána jen ze zjištěných důvodů). Svě zcela obecné a hypotetické tvrzení (že snad mohl léky poskytovat za nákladové ceny) nijak neupřesnil, natož pak aby je doložil. Povinností správních orgánů v takové situaci nebylo za žalobce domýšlet veškeré možné alternativy skutkového stavu, který měly dostatečně prokázány již na základě trestního rozsudku (přiměřeně usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 71, č. 3577/2017 Sb. NSS). Tvrdil-li žalobce pouze hypoteticky skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízel k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgány nebyly s to takový důkaz opatřit, lze na základě toho, jak se věci obvykle dějí, hodnotit taková tvrzení jako nevěrohodná (přiměřeně usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 28). Dané*

žalobcovo tvrzení tedy nebylo způsobilé vyvrátit závěr správních orgánů, že žalobce jednal s úmyslem dosahovat zisku, pokud léky distribuoval za peníze“.

29. Není tedy třeba, aby správní orgány dále prověřovaly, za jakou cenu žalobce léky obdržel. Nic „by to nezměnilo na skutečnosti, že v mnoha případech je prodával, což svědčí o jeho úmyslu se na jejich nelegální distribuci obohatit. Pokud by je dostal zadarmo, jednoznačně by dosahoval zisku. To stejné by platilo, i pokud by je získal levněji, než prodával. Pokud by je koupil za stejnou či vyšší než „prodejní“ cenu, zisku by sice nedosahoval, to ale není, jak vyplývá ze shora uvedeného, z hlediska naplnění zákonné definice podnikání podstatné“.
30. Jiný znak podnikání žalobce účinně nezpochybnil. Pokud v řízení před Nejvyšším správním soudem namítal, že nebyla prokázána soustavnost, tak se jedná o opožděně uplatněnou žalobní námitku, kterou se soud zabývat nemohl. Závěr správních orgánů, že obsah trestné činnosti odpovídá obsahové náplni živnosti volné a dotýká se základních principů činnosti podnikatelů, tak je založen na dostatečně zjištěném skutkovém stavu a je v souladu se zákonem.
31. Žalobce dále namítal, že se jedná o nepřiměřený zásah do jeho podnikání, neboť jednání, za které byl odsouzen s jeho reálným podnikáním vůbec nesouvisí. Touto okolností se podle žalobce žalovaný nezabýval. Není tak zřejmé, v čem existuje reálná hrozba pro třetí osoby.
32. Jak již je uvedeno výše, správní orgán v daném případě nedisponuje správním uvážením.
33. Ustanovení § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona ukládá živnostenskému úřadu povinnost zrušit živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínku bezúhonnosti. Ztráta bezúhonnosti je tak obligatorním důvodem pro zrušení živnostenského oprávnění. Nejedná se o žádný další „trest“, nýbrž toliko o obligatorní následek pravomocného odsouzení.
34. Správní orgán tak nemá možnost žádné úvahy či provádění testu proporcionality v takovém smyslu, jak žalobce navrhuje. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018-26, v němž odkázal mj. na svůj rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36, i na nálezný Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/08 „*souvislost skutkové podstaty (respektive trestného činu) s podnikáním je tedy nutné vykládat s ohledem na aprobovanou činnost konkrétní podnikatelské osoby a tuto souvislost řádně zdůvodnit, neboť jen tak je možné dostát požadavkům ústavně konformního výkladu.*“ Při posuzování souvislosti trestné činnosti s podnikáním je tedy správní orgán povinen zohledňovat „*zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní aprobované činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění“ (rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36).*
35. Test proporcionality tedy spočívá v posouzení toho, zda skutková podstata trestné činnosti souvisí s povolenou činností podnikatele (žalobce) a zda se může dotýkat práv a svobod třetích osob. Správní orgán tedy neposuzuje, co konkrétně podnikatel skutečně vykonává, ale to, k jakým činnostem disponuje živnostenským oprávněním. Tuto otázku v daném případě žalovaný posoudil dostatečně a řádně (str. 5 napadeného rozhodnutí) a jeho rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné. Žalobce je držitelem živnostenského oprávnění pro živnost volnou (Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona), a je tak oprávněn vykonávat veškeré obory pod tuto živnost spadající. Trestná činnost žalobce, která zjednodušeně řečeno spočívala v prodeji léků bez patřičného povolení,

pak odpovídá obsahové náplni živnosti volné v jejím oboru č. 48 Velkoobchod a maloobchod. Právě v existenci obchodních vztahů (smluvních vztahů se zákazníky/klienty) spatřoval také žalovaný souvislost trestné činnosti a žalobcovy živnosti. Rovněž právě v tom existovalo riziko pro práva třetích osob (zákazníků). Úvahy žalovaného lze tak shrnout takto: Dopustil-li se žalobce nedovoleného obchodování s léky, nelze vyloučit, že se dopustí nedovoleného obchodování i v jiné oblasti; právě proti tomu je třeba zákazníky chránit. S tímto závěrem se také soud ztotožňuje. Nezabýval-li se žalovaný tím, jaké konkrétní podnikatelské činnosti se žalobce věnuje (tj. že vyhotovuje odborné posudky a projektové dokumentace na výsadbu stromů), postupoval zcela správně. Žalobcova reálná činnost totiž není rozhodná. Rozhodné je, pro jaké činnosti disponuje žalobce živnostenským oprávněním. Ani v tomto bodu tedy žalovaný nepochybil.

36. Pokud žalobce při jednání soudu dne 3. 3. 2026 namítal, že si před vydáním prvostupňového rozhodnutí změnil obory živnosti a žalovaný měl tuto okolnost zohlednit, jedná se o námitku uplatněnou opožděně (po uplynutí lhůty k podání žaloby). Takovou námitkou se soud zabývat nemůže.

V. Závěr a náklady řízení

37. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
38. O náhradě nákladů řízení (o žalobě i kasační stížnosti) bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 12. 3. 2026

Petr Šebek v. r.
předseda senátu